

ای ابو عایشه، سه چیزند که هرکس در مورد یکی از آنها صحبت کند (یعنی معتقد به آنها باشد)، دروغ بزرگی به الله نسبت داده است.

از مسروق روایت است که می گوید: نزد عایشه رضی الله عنها تکیه زده بودم که فرمود: ای ابو عایشه، سه چیزند که هرکس در مورد یکی از آنها صحبت کند (یعنی معتقد به آنها باشد)، دروغ بزرگی به الله نسبت داده است. پرسیدم: آن سه چیز کدام اند؟ فرمود: هرکس معتقد باشد که محمد صلی الله علیه وسلم پروردگارش را دیده است، دروغ بزرگی به الله بسته است. مسروق می گوید: من که تکیه زده بودم، با شنیدن این سخن نشستم و گفتم: ای ام المؤمنین، صبر کن و مرا مهلت بده. آیا الله نمی فرماید: «وَلَقَدْ رَأَهُ بِالْأَفْقِ الْمُبِينِ» [تکویر: 23] «او را در افق روشن و آشکار دید». «وَلَقَدْ رَأَهُ تَزَلَّةً أُخْرَى» [نجم: 13] «او را بار دیگر دید؟». عایشه رضی الله عنها پاسخ داد: من نخستین فرد از میان امت بودم که در این باره از رسول الله صلی الله علیه وسلم پرسیدم. ایشان فرمود: «إِنَّمَا هُوَ جَبْرِيْلٌ، لَمْ أَرَهُ عَلَى صُورَتِهِ الَّتِي خُلِقَ عَلَيْهَا عَجْرُ هَاتَيْنِ الْمَرَّتَيْنِ، رَأَيْتُهُ مُنْهَبِطًا مِنَ السَّمَاءِ سَادًّا عِظْمَ خَلْقِهِ مَا بَيْنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ»: «مقصود (آیات فوق) جبریل است. من جبریل را در شکل و صورتی که آفریده شده، فقط دو بار مشاهده نمودم. او را درحالی دیدم که از آسمان پایین می آمد و عظمت و بزرگی اش فضای میان آسمان و زمین را فرا گرفته بود». همچنین عایشه رضی الله عنها گفت: آیا نشنیده ای که الله متعال می فرماید: «لَا تُذْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُذْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ» [انعام: 102] «چشم ها او را در نمی یابند و [لی] او چشم ها را در می یابد و اوست که باریک بین و آگاه است». آیا نشنیده ای که الله متعال می فرماید: «وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكْلِمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بآيَاتِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلِيُّ حَكِيمٌ» [شوری: 51] «درخور هیچ بشری نیست که الله با او سخن بگوید؛ مگر با وحی یا از فراسوی حجابی یا [اینکه الله] ملکی بفرستد که به فرمانش هر چه بخواهد وحی کند. بی تردید، او تعالی بلندمرتبه حکیم است». عایشه رضی الله عنها در ادامه سخنانش گفت: هرکس معتقد باشد که رسول الله صلی الله علیه وسلم چیزی از کتاب الله را کتمان نموده است، دروغ بزرگی بر الله بسته است؛ زیرا الله متعال می فرماید: «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ» [المائدة: 67] «ای پیامبر، آنچه را از طرف پروردگارت بر تو نازل شده است ابلاغ کن؛ و اگر [چنین] نکنی، رسالت او را [به انجام] نرسانده ای». همچنین عایشه رضی الله عنها گفت: هرکس بگوید: رسول الله صلی الله علیه وسلم از آنچه فردا رخ می دهد (بدون دریافت وحی) خبر می دهد، دروغ بزرگی بر الله بسته است؛ زیرا الله متعال می فرماید: «قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ» [النمل: 65] «بگو: کسانی که در آسمان ها و زمین هستند از غیب آگاه نیستند، مگر الله».

[صحیح است] [متفق علیه]

درحالی که مسروق، تابعی جلیل القدر نزد عایشه رضی الله عنها تکیه زده بود، عایشه رضی الله عنها به او گفت: سه چیزند که هرکس در مورد یکی از آنها صحبت کند، دروغ بزرگی به الله نسبت داده است. بنابراین مسروق می پرسد: آن سه چیز کدام اند؟ و ام المؤمنین عایشه رضی الله عنها پاسخ می دهد: اول: هرکس معتقد باشد که محمد صلی الله علیه وسلم پروردگارش را دیده است، دروغ بزرگی به الله نسبت داده است. مسروق که تکیه زده بود، با شنیدن این سخن، نشست و گفت: چگونه می گویی محمد صلی الله علیه وسلم پروردگارش را ندیده است درحالی که الله متعال می فرماید: «وَلَقَدْ رَأَهُ بِالْأَفْقِ الْمُبِينِ» [تکویر: 23] «او را در افق روشن و آشکار دید». «وَلَقَدْ رَأَهُ تَزَلَّةً أُخْرَى» [نجم: 13] «او را بار دیگر دید؟». پس عایشه رضی الله عنها به او خبر می دهد که ایشان اولین کسی

بوده که در این مورد از رسول الله صلی الله علیه وسلم پرسیده است و رسول الله صلی الله علیه وسلم به او خبر داده که جبریل علیه السلام را دیده و تنها دو مرتبه جبریل را در شکل و صورت واقعی اش دیده است؛ یک مرتبه در زمین در منطقه طلوع خورشید که همه چیز واضح و ظاهر است و یک مرتبه او را در بالاترین نقطه بهشت درحالی دیده که از آسمان پایین می آمده و عظمت و بزرگی اش فضای میان آسمان و زمین را فرا گرفته بود. سپس برای اثبات این مطلب که رسول الله صلی الله علیه وسلم، الله متعال را ندیده است، به این آیات استدلال می کند: «لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ» [انعام: 102] «چشم ها او را در نمی یابند و [لی] او چشم ها را در نمی یابد و اوست که باریک بین و آگاه است». «وَمَا كَانَ لِنَبِّئٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحِيًّا أَوْ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بَأْذَنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ» [شوری: 51]. «درخور هیچ بشری نیست که الله با او سخن بگوید؛ مگر با وحی یا از فراسوی حجابی یا [اینکه الله] ملکی بفرستد که به فرمانش هر چه بخواهد، وحی کند. بی تردید، او تعالی بلندمرتبه حکیم است». دوم: هرکس معتقد باشد که رسول الله صلی الله علیه وسلم چیزی از کتاب الله را کتمان نموده است، دروغ بزرگی بر الله بسته است؛ زیرا الله متعال می فرماید: «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ» [المائدة: 67] «ای پیامبر، آنچه را از طرف پروردگارت بر تو نازل شده است ابلاغ کن؛ و اگر [چنین] نکنی، رسالت او را [به انجام] نرسانده ای». سوم: هرکس بگوید رسول الله صلی الله علیه وسلم از پیش خود و نه وحی، از حوادث آینده خبر می داد، دروغ بزرگی بر الله بسته است؛ زیرا الله متعال می فرماید: «قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ» [النمل: 65] «بگو: کسانی که در آسمان ها و زمین هستند از غیب آگاه نیستند، مگر الله».

<https://sunnah.global/hadeeth/fa/show/10420>

النَّجَاتُ الْخَيْرِيَّةُ
ALNAJAT CHARITY

